

тъ и прочютъ-тъ Франциъ, и новъ-тъ и малко известни-тъ намъ Републикъ? Да. Сами-тъ Французи, слѣдъ подробно испытаніе върху този прѣдмѣтъ, исповѣдать това. Още, по-забѣлѣжително е слѣдующе-то: „Има, мыслѣ, на свѣтъ-тъ четыре народности, кои-то могѫть да кажѫть съ закониѣ гордостъ, че знаѭть всички-тѣ имъ граждане да четвѣтъ: Съверна Германія, Норвегія, Швейцарія и Съединенны-тѣ Държавы.“ *) Четыре народности и то всички-тѣ протестантски! Защо да не е поне една православна, или поне една римокатолическа, ами и четыре-тѣ протестантски? Ако Протестантство-то е зло за человѣчество-то, защо е довело послѣдователи-тѣ си до този стъпень? Братіе, отъ това иска-те-ли по-голѣмо доказателство, че Протестантство-то не само че не е врѣдително за народности-тѣ, но е и едно срѣдство за възвиганіе-то имъ? Но нека да продължимъ още.

До сега смы сравнили протестантски народы съ почти полу-протестантски, и смы намѣрили голѣмъ разликъ между тѣхъ. За да стане обаче прѣдмѣтъ-тѣ по-явенъ и по-свѣтъль, трѣбва да сравнимъ протестантски народы съ чисты православни, или съ чисты католическа, и кои-то сѫ по-отдалечени едни отъ другы по географическо-то си положеніе. За това добри примѣри сѫ Англія или Прусія съ Испанія; Норвегія съ Португаліъ; Съединенны-ты Държавы съ Бразиліъ; Холландія, или Данія съ Чернѣць-Горѣ, или съ Сърбія, и пр. Има ли читающа-та публика нуждѣ да ѵ ся доказва че разлика-та между едны-тѣ и другы-тѣ е голѣма? Азъ мыслѣ че всякому е известно колко далечъ сѫ послѣдни-тѣ отъ първи-тѣ. Испанія при Англія или при Прусія е

*) Общенародно обученіе въ Американски-тѣ училища. Врѣмѧ. год. 1. Брай. 31.